

ontwikkelactiviteiten
voor
startende leraren

een stalenkaart

Voorwoord

Beste collega, gebruiker van de stalenkaart,

Met enige trots presenteren wij op deze memorystick een stalenkaart. Deze stalenkaart bevat beproefd materiaal dat door velen van jullie is ontwikkeld en door de leden van de leergemeenschap “de samenwerking rond begeleiding van startende leraren” is samengevoegd.

Deze leergemeenschap werd gevormd door een groep bevlogen leraren, schoolopleiders, instituutopleiders en schoolleider van FLOT, ESoE, Eckartcollege, Maaslandcollege, Merletcollege en Zwijsen College. De opdracht was te komen tot een eindproduct dat ingezet kan worden bij de begeleiding van een beginnende leraar.

Om te komen tot dat eindproduct heeft de leergemeenschap allereerst gezorgd dat er een eenduidigheid van begrippen was. In gesprekken bleek dat er in den lande veel verschillende begrippen gebruikt werden tijdens het inductietraject van de beginnende leraar. Omdat eenduidigheid in begrippen belangrijk bleek (bedoel je en praat je wel over hetzelfde?) heeft de leergemeenschap allereerst gezorgd voor een begrippenlijst, zodat we allen in het inductietraject dezelfde begrippen hanteren.

Onderzoeksliteratuur is, naast eigen ervaringen met de begeleiding van starters, gebruikt om de bestaande concerns van beginnende leraren in kaart te brengen. Ook zijn er interviews gehouden op de scholen van NO-Brabant die, gecombineerd met de onderzoeksliteratuur, een mooi pallet opleverden dat kon dienen als basis voor de te beschrijven concerns met bijbehorende activiteiten.

Tijdens een miniconferentie zijn er verbanden gelegd met de andere leergemeenschappen. Hun producten zijn immers ook ‘tools’ voor de beginnende leraar.

Dat alles bijeengebracht treft u op de stick aan. Het geheel aan informatie en beproefde methoden is vervolgens gebundeld tot een stalenkaart, welke u nu voor u hebt. Een overzicht aan beproefde methoden t.b.v. het inductietraject voor de beginnende leraar.

Eenieder die te maken heeft met de begeleiding van de beginnende leraar kan zo putten uit beproefde methoden van begeleiding en kiezen wat voor hem of haar relevant is. Daarmee kan er maatwerk geleverd worden naar gelang de vraag van de beginnende leraar.

In het overzicht uitvoering inductieactiviteiten door partners binnen BSL-leergemeenschap staan hoofdcategorieën, waarna de keuze verder gemaakt kan worden uit de deelcategorieën.

Te zien is welke activiteiten er op de diverse scholen uitgevoerd worden. Vervolgens per activiteit een uitwerking. In deze uitwerking o.a. het concern, de beschrijving, concretisering en verwijzing voor verdere informatie.

We hopen met deze stalenkaart eenieder die zoekt naar expertise van dienst te zijn geweest.

Met een enthousiaste groet,
De leergemeenschap “samenwerking rond begeleiding van startende leraren”
AOS NO-Brabant

[Een introductie!](#)

Overzicht

In totaal 35 activiteiten. Waaraan wordt deelgenomen door: Carolus Borromeus College, Eckartcollege, Elzendaalcollege, Fioretti College, Maaslandcollege, Merletcollege, Vakcollege Helmond en Zwijsen College.

De modellen zijn ontwikkeld door: ESoE / FLOT.

De 35 activiteiten bestaan uit:

Individuele begeleiding	pag. 7 - 14
Introductie/Enculturatie	pag. 15 - 17
Themabijeenkomsten	pag. 18 - 27
Lesbezoek	pag. 28
Collegiaal leren	pag. 29 - 33
Identity-work	pag. 34 - 35
Mentortrainingen	pag. 36 - 37
Bijdragen andere PLG's	pag. 38 - 42
Definiëring begrippen AOS-noordoost (versie 6, 22/11/15)	pag. 43 - 48

**Individuele
begeleiding**

**Introductie /
enculturatie**

**Thema-
bijeenkomsten**

Lesbezoek

Collegiaal leren

Identity-work

Mentortrainingen

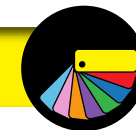
Bijdragen andere
PLG's

Individuele begeleiding: **Evaluatie begeleiding**

naam activiteit	Bijeenkomst evaluatie begeleiding en uitleg verloop van beoordelingstraject.
concern	Socialisatie.
inhouden	Een informerende bijeenkomst in het eerste deel (omtrent de beoordeling) en een evaluatieve bijeenkomst (omtrent de begeleiding) in het tweede deel.
concrete materialen en bronnen	Begeleidingsmap nieuwe leraren.
soort professionaliseringsactiviteit	Informatiebijeenkomst.
beschrijving activiteit omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing / certificering -	In een twee uur durende bijeenkomst worden de nieuwe leraren en hun beoordelaars op de hoogte gesteld van het vigerende beoordelingsproces voor nieuwe leraren conform de OMO-regeling. Daarna evalueert de schoolopleider het door de nieuwe leraren ervaren begeleidingstraject tot dan toe.
concretisering begeleiding vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	De bijeenkomst wordt georganiseerd door de medewerker P&O i.s.m. het MT en de schoolopleider.
mogelijke verdere informatie plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- In de maand december, omdat vanaf de maand februari de beoordeling gaat starten. - Eerst 3 jaren in beroep. - Carolus Borromeus College, Eckartcollege, Elzendaalcollege, Fioretti College, Maaslandcollege, Merletcollege, Vakcollege Helmond en Zwijsen College.

Individuele begeleiding: Vakinhoudelijke gesprekken

naam activiteit Begeleiding starter door vakbegeleider.

concern Vakinhoudelijke ontwikkeling.

Socialisatie.

Wegwijs maken binnen de school, te denken aan:

- dagelijkse gang van zaken;
- afspraken m.b.t. huiswerk en toetsing;
- de algemene afspraken en regelingen;
- de didactiek;
- de manier van werken tijdens KWT.

inhouden Bekendmaken met gebruikte methode, werkwijze, vakwerkplan en toetsing.

concrete materialen en bronnen

soort professionaliseringsactiviteit

beschrijving activiteit

omvang -
beoogde grootte & samenstelling groep -
afsluiting / toetsing / certificering -

concretisering begeleiding

vorm en rol van de begeleiding -
eigen school / bovenschools -
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -

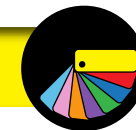
- Afspraken moeten vastliggen in een begeleidingsschema.
- Op eigen school.
- Mogelijkheid te verbinden met vakdidactisch netwerk van lerarenopleiding.

mogelijke verdere informatie

plaatsing in jaarplanning -
plaats in inductiefase -
uitvoering op school -

- Begeleiding eindigt als functioneringsgesprek positief is afgerond.
- Eerst 3 jaren in beroep.
- Carolus Borromeus College, Eckartcollege, Fioretti College, Maaslandcollege, Merletcollege, Vakcollege Helmond en Zwijsen College.

Individuele begeleiding: Coaching

naam activiteit Coaching.

concern Functioneren van personeel optimaliseren.

inhouden

concrete materialen en bronnen

soort professionaliseringsactiviteit

beschrijving activiteit Ongeveer vijf bijeenkomsten coach en coachee.

omvang -
beoogde grootte & samenstelling groep -
afsluiting / toetsing / certificering -

concretisering begeleiding

vorm en rol van de begeleiding -
eigen school / bovenschools -
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -

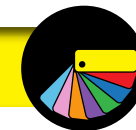
Op eigen verzoek, structureel of n.a.v. functioneringsgesprek worden coaches ingezet voor het coachen van een collega.

mogelijke verdere informatie

plaatsing in jaarplanning -
plaats in inductiefase -
uitvoering op school -

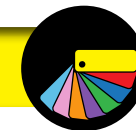
- In overleg te bepalen.
- In overleg te bepalen.
- Carolus Borromeus College, Eckartcollege, Elzendaalcollege, Fioretti College, Maaslandcollege, Merletcollege, Vakcollege Helmond en Zwijsen College.

Individuele begeleiding: **Individuele gesprekken/coachgesprekken met video**

naam activiteit	Uitvoering individuele coaching starters.
concern	Begeleiding op leervraag op het gebied van: <ul style="list-style-type: none">- pedagogisch didactische ontwikkeling;- vakinhoudelijke ontwikkeling;- ontwikkelen professionele identiteit.
inhouden	Persoonsafhankelijk.
concrete materialen en bronnen	Video-opname + inbreng starter. Literatuur t.b.v. professionele coach.
soort professionaliseringsactiviteit	Reflectie & ontwikkeling.
beschrijving activiteit	
omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing/ certificering -	- 2 of 3 cycli, bestaande uit lesbezoek met opname en nabespreking. - 2 personen - opname leeropbrengst in Biomonitor.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	- Eén op één begeleiding. - Op eigen school. - FLOT traint de videocoach.
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- Door het jaar heen. - 1 ^e jaar. - Carolus Borromeus College Eckartcollege, Merletcollege, Vakcollege Helmond en Zwijzen College.

Individuele begeleiding: Coachen met video (training en ondersteuning)

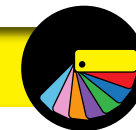
naam activiteit	Training Coaching met videofeedback (individueel)
concern	Ontwikkelen van pedagogische/vakdidactische vaardigheden.
inhouden	<ul style="list-style-type: none">- Krachtgericht coachen m.b.v. videofeedback;- Coachen op gedrag in combinatie met overtuigingen, aannames, idealen;- Competentiegericht (korte termijn doelen).
concrete materialen en bronnen	BSL ESoE/FLOT.
soort professionaliseringsactiviteit	Competentiegericht.
beschrijving activiteit	
omvang -	<ul style="list-style-type: none">- Lesopnames, coachgespreken m.b.v. opgenomen lesfragmenten; analyse van patronen; beeld vertelt boodschap; verdiepen van reflectie.
beoogde grootte & samenstelling groep -	<ul style="list-style-type: none">- Starter + coach.
afsluiting / toetsing / certificering -	<ul style="list-style-type: none">- Aanbevolen cycli; niet meer dan drie rondom een bepaald thema; maatwerk; opnemen in POP-gesprek.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding -	<ul style="list-style-type: none">- Begeleiding door coach, geschoold met videofeedback.
eigen school / bovenschools -	<ul style="list-style-type: none">- Eigen school.
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	<ul style="list-style-type: none">- Verzorgen training door lerarenopleiding.
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning -	<ul style="list-style-type: none">- Snelle start na aanvang schooljaar (voordat patronen zich gesetteld hebben).
plaats in inductiefase -	<ul style="list-style-type: none">- Vooral in eerste jaar; daarna maatwerk.
uitvoering op school -	<ul style="list-style-type: none">- FLOT.

Individuele begeleiding: Self-assessment

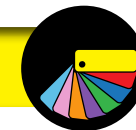
naam activiteit	Self-assessmentprogramma (De leraar als professional, LaP).
concern	Ontwikkelingsfase startende leraar (ik-taak-ander-meso-situatie). Stilstand in groei/doorgroeien/levenslang leren.
inhouden	Digitale vragenlijst en een nagesprek met de lerarencoach.
concrete materialen en bronnen	http://www.ehrmweb.nl/demo/DemoLaPvs2/files/LAP_broch1.pdf
soort professionaliseringsactiviteit	Self-assessment
beschrijving activiteit	Het is mogelijk om dit in twee delen te doen: <ul style="list-style-type: none">- In het tweede jaar 'wat kan ik?' (een onderzoek naar je eigen persoonlijke kwaliteiten)- In het derde jaar 'wat wil ik?' (een onderzoek naar je onderwijsopvattingen en motivatie) Dit is individueel en kan thuis plaatsvinden. De testen zijn ICT-gestuurd. De deelnemer krijgt een benchmark om zich te vergelijken met anderen. Het nagesprek wordt gevoerd op school.
concretisering begeleiding	Een gecertificeerde e-HRM/LaP-begeleider.
mogelijke verdere informatie	<ul style="list-style-type: none">- In overleg te bepalen.- 2^e of 3^e jaar.- Fioretti College en Zwijsen College.

Individuele begeleiding: Vierhoeksgesprek / afspraken

naam activiteit	Vierhoeksgesprek (met begeleidingsovereenkomst).
concern	Minimale aanpak inductieprogramma. Stilstand in groei/doorgroeien/levenslang leren.
inhouden	Een gesprek, waarin het individuele begeleidingstraject van iedere nieuwe leraar wordt afgestemd.
concrete materialen en bronnen	Een uitnodiging voor het vierhoeksgesprek. Begeleidingsovereenkomst.
soort professionaliseringsactiviteit	Een 'planningsgesprek'.
beschrijving activiteit	
omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing / certificering -	- Aanwezigen: nieuwe leraar, vakbegeleider, teamleider en lerencoach. - Hier vloeit een begeleidingsovereenkomst uit voort.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	- De teamleider organiseert dit gesprek. - Het gesprek vindt plaats op school.
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- Begin schooljaar - Inductiefase 1 - Fioretti College en Zwijsen College.

Individuele begeleiding: Voortgang

naam activiteit	Voortgangsgesprek o.b.v. ontwikkeldossier.
concern	Ontwikkelingsfase startende leraar (ik-taak-ander-meso-situatie). Stilstand in groei/doorgroeien/levenslang leren.
inhouden	Bespreken van ervaringen nieuwe leraar versus team, het formuleren van nieuwe leerdoelen en de tussenbalans opmaken.
concrete materialen en bronnen	Het ontwikkeldossier. Deel 2 uit begeleidingsmap nieuwe leraren Zwijsen College.
soort professionaliseringsactiviteit	Tussenbeoordeling.
beschrijving activiteit	
omvang -	- Een gesprek van een uur met de nieuwe leraar en de teamleider.
beoogde grootte & samenstelling groep -	Eventuele deelname van de lerencoach.
afsluiting / toetsing / certificering -	- Verslag of tussenbeoordelingsformulier.
concretisering begeleiding	N.a.v. het gesprek worden nieuwe leerdoelen geformuleerd en het begeleidingsprogramma eventueel aangepast.
vorm en rol van de begeleiding -	
eigen school / bovenschools -	
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning -	- Januari.
plaats in inductiefase -	- Eerste jaar.
uitvoering op school -	- Fioretti College en Zwijsen College.

Introductie / Enculturatie: Kennismakingsdag

naam activiteit	Kennismakingsdag (start van het schooljaar).
concern	Socialisatie.
inhouden	Bijeenkomst met alle nieuwe leraren (startend en ervaren), waarin zij kennismaken met elkaar, de school, de organisatie (van Magister tot schoolregels).
concrete materialen en bronnen	Handleidingen voor praktische doeleinden, zoals Magister, het digitale schoolbord en personeelsstatuut etc.
soort professionaliseringsactiviteit	Introductie.
beschrijving activiteit	
omvang -	- Wisselende omvang, maar alle LIO's en startende leraren (zowel beginners als ervaren).
beoogde grootte & samenstelling groep -	
afsluiting / toetsing / certificering -	- Afsluiting en toetsing is niet van toepassing.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding -	De bijeenkomst wordt georganiseerd door de schoolopleiders in samenwerking
eigen school / bovenschools -	met de personeelsfunctionaris. De managers nodigen de deelnemers uit.
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning -	- Voorafgaand aan start schooljaar.
plaats in inductiefase -	- Inductiefase 0 en 1, uitvoering op school.
uitvoering op school -	- Eckartcollege, Elzendaalcollege, Fioretti College, Maaslandcollege, Merletcollege, Vakcollege Helmond en Zwijsen College.

Introductie / Enculturatie: Begeleidingsprogramma nieuwe leraren

naam activiteit	Toelichting begeleidingsprogramma 'nieuwe' leraren.
concern	Socialisatie.
inhouden	Bijeenkomst waarin de eerste ervaringen besproken worden op de nieuwe school en het begeleidingstraject in zijn geheel wordt toegelicht. Later wordt dit op maat gemaakt.
concrete materialen en bronnen	Begeleidingsmap van nieuwe leraren.
soort professionaliseringsactiviteit	Informatiebijeenkomst, met ruimte voor uitwisseling van eerste ervaringen.
beschrijving activiteit omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing / certificering -	Zowel startende leraren, zonder ervaring, als leraren met ervaring, die nieuw zijn binnen de organisatie.
concretisering begeleiding vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	Deze bijeenkomst wordt georganiseerd door de schoolopleiders binnen de school.
mogelijke verdere informatie plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- In de eerste schoolweek. - Inductiefase 1, uitvoering op school. - Carolus Borromeus College, Eckartcollege, Elzendaalcollege, Fioretti College, Maaslandcollege, Merletcollege, Vakcollege Helmond en Zwijsen College.

Introductie/Enculturatie: Begeleidingsprogramma's LIO's

naam activiteit	Toelichting begeleidingsprogramma LIO's.
concern	Socialisatie.
inhouden	Bijeenkomst waarin de eerste ervaringen besproken worden op de nieuwe school en het begeleidingstraject in zijn geheel wordt toelicht. Later wordt dit op maat gemaakt.
concrete materialen en bronnen	Stagehandleiding LIO's .
soort professionaliseringsactiviteit	Informatiebijeenkomst, met ruimte voor uitwisseling van eerste ervaringen.
beschrijving activiteit omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing/ certificering -	Deze bijeenkomst wordt georganiseerd voor LIO's.
concretisering begeleiding vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	Deze bijeenkomst wordt georganiseerd door de schoolopleiders binnen de school. In samenwerking met instituutopleiders.
mogelijke verdere informatie plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- In eerste schoolweek - Inductiefase o - Carolus Borromeus College Eckartcollege, Elzendaalcollege, Fioretti College, Maaslandcollege, Merletcollege, Vakcollege Helmond en Zwijsen College.

Themabijeenkomsten: Agressie en geweld

naam activiteit Themabijeenkomst Agressie en geweld.

concern Starters meer bagage meegeven en laten proeven van verschillende aspecten van het beroep.

inhouden

concrete materialen en bronnen

soort professionaliseringsactiviteit

beschrijving activiteit

omvang -
beoogde grootte & samenstelling groep -
afsluiting / toetsing / certificering -

concretisering begeleiding

vorm en rol van de begeleiding -
eigen school / bovenschools -
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -

mogelijke verdere informatie

plaatsing in jaarplanning -
plaats in inductiefase -
uitvoering op school -

- In overleg te bepalen.
- In overleg te bepalen.
- Fioretti College.

Themabijeenkomsten: Conflicthantering

naam activiteit	Themabijeenkomst 'Conflicthantering'.
concern	Socialisatie. Ontwikkelingsfase startende leraar. Ervaren problemen. Stilstand in groei/doorgroeien/levenslang leren.
inhouden	Indien conflicten zich in een multidisciplinair team/vakgroep voordoen, hanteert ieder individu een bepaalde conflicthanteringsstrategie. Deze is soms effectief en soms niet. Het bewust worden van je eigen conflicthanteringsstijl en het eventueel aanpassen hiervan staat centraal in de bijeenkomst.
concrete materialen en bronnen	Vragenlijst volgens de theorie van Thomas en Killman.
soort professionaliseringsactiviteit	Een themabijeenkomst.
beschrijving activiteit	
omvang -	- Anderhalf uur durende bijeenkomst.
beoogde grootte & samenstelling groep -	- Samenstelling van de groep: met name LIO-studenten. Voor startende leraren is deelname facultatief.
afsluiting / toetsing/ certificering -	- Toevoegen aan de persoonlijke weekreflectie (bewustwording, hanteren andere conflicthanteringsstijl en effecten).
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding -	De bijeenkomst wordt georganiseerd door de schoolopleiders.
eigen school / bovenschools -	De startende leraar bepaalt zelf of hij/zij deelneemt aan de bijeenkomst.
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	Deze themabijeenkomst is in samenwerking met de lerarenopleiding ontwikkeld (HAN en FLOT).
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning -	- In overleg te bepalen.
plaats in inductiefase -	- Inductiefase 0 en 1.
uitvoering op school -	- Eckartcollege, Fioretti College, Maaslandcollege en Zwijzen College.

Themabijeenkomsten: Klassenmanagement

naam activiteit	Themabijeenkomst 'Klassenmanagement'.
concern	Praktijkschok. Ontwikkelingsfase startende leraar. Ervaren problemen. Stilstand in groei/doorgroeien/levenslang leren.
inhouden	Een themabijeenkomst met inbreng van een casus per startende leraar, gekoppeld aan het thema 'De start van de les'. Rollen van de leraar, lesvoorbereiding en wisselmomenten in de les krijgen een accent.
concrete materialen en bronnen	Boek van Martie Slooter, accent op de drie rollen: gastheer, presentator en afsluiter.
soort professionaliseringsactiviteit	Een themabijeenkomst.
beschrijving activiteit	
omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing/ certificering -	Anderhalf uur durende bijeenkomst met LIO's en startende leraren, zonder al te veel ervaring. Deze themabijeenkomst is op maat, dus facultatief.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	De bijeenkomst wordt georganiseerd door de schoolopleiders. De startende leraar bepaalt zelf of hij/zij deelneemt aan de bijeenkomst.
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- In overleg te bepalen. - Inductiefase 0 en 1. - Carolus Borromeus College Eckartcollege, Elzendaalcollege, Fioretti College, Maaslandcollege, Merletcollege en Zwijsen College.

Themabijeenkomsten: Omgaan met lastig gedrag

naam activiteit	Themabijeenkomst 'Omgaan met lastig gedrag'.
concern	Praktijkschok. Ontwikkelingsfase startende leraar. Ervaren problemen. Stilstand in groei/doorgroeien/levenslang leren.
inhouden	Een themabijeenkomst met inbreng van een casus per startende leraar, gekoppeld aan het thema 'Omgaan met lastig gedrag'. Waarin de leraar zich bewust wordt hoe de spanning in kritische lessituaties, zowel mentaal als fysiek, kan worden ervaren.
concrete materialen en bronnen	SCACA-model; RET.
soort professionaliseringsactiviteit	Een themabijeenkomst.
beschrijving activiteit	
omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing/ certificering -	Anderhalf uur durende bijeenkomst met LIO's en startende leraren, zonder al te veel ervaring. Deze themabijeenkomst is op maat, dus facultatief. LIO's: in latere fase van hun stage komen zij in reflectie terug op hun ervaringen t.a.v. het thema.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	De bijeenkomst wordt georganiseerd door de schoolopleiders. De startende leraar bepaalt zelf of hij/zij deelneemt aan de bijeenkomst. Deze themabijeenkomst is in samenwerking met de lerarenopleiding ontwikkeld (HAN en FLOT).
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- In overleg te bepalen. - Inductiefase 0 en 1. - Carolus Borromeus College Eckartcollege, Fioretti College, Maaslandcollege en Zwijsen College.

Themabijeenkomsten: Oudergesprekken

naam activiteit	Themabijeenkomst 'Oudergesprekken'.
concern	Praktijkschok. Ontwikkelingsfase startende leraar. Ervaren problemen. Stilstand in groei/doorgroeien/levenslang leren. Perspectief van de mentor.
inhouden	Een themabijeenkomst met inbreng van een casus per startende leraar, gekoppeld aan het thema 'Oudergesprekken'.
concrete materialen en bronnen	Thematiek (loyaliteit, gespreksvaardigheden, de drie basisomgangsvormen: erkennen, negeren en verwerpen). Kaarten voor een rollenspel (leraar, ouder, observator).
soort professionaliseringsactiviteit	Een themabijeenkomst, rollenspel.
beschrijving activiteit	
omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing/ certificering -	Anderhalf uur durende bijeenkomst met LIO's en startende leraren, zonder al te veel ervaring. Deze themabijeenkomst is op maat, dus facultatief. De rol van ouders wordt gespeeld door ervaren collega's. LIO's: in latere fase van hun stage komen zij in reflectie terug op hun ervaringen t.a.v. het thema.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	De bijeenkomst wordt georganiseerd door de schoolopleiders. De startende leraar bepaalt zelf of hij/zij deelneemt aan de bijeenkomst.
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- In overleg te bepalen. - Inductiefase 0 en 1. - Eckartcollege, Elzendaalcollege, Fioretti College, Maaslandcollege, Zwijsen College.

Themabijeenkomsten: Pedagogisch handelen

naam activiteit	Themabijeenkomst 'Pedagogisch handelen'.
concern	Socialisatie. Praktijkschok. Ontwikkelingsfase startende leraar. Ervaren problemen. Stilstand in groei/doorgroeien/levenslang leren.
inhouden	De waarden waar vanuit de school t.a.v. het pedagogisch handelen voor staat, worden geijkt met de gedachten hierover van de startende leraren: omgaan met ouders, straffen, belonen, omgang met regels, kwetsbare leerlingen. Het kind achter de leerling zien. Kortom omgangsvormen en pedagogisch handelen.
concrete materialen en bronnen	Boek Geert Bors en Esther de Boer 'Pedagogische tact'.
soort professionaliseringsactiviteit	Een themabijeenkomst.
beschrijving activiteit	
omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing/ certificering -	Anderhalf uur durende bijeenkomst met startende leraren en overig nieuw personeel. Dit is een verplichte bijeenkomst.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	De bijeenkomst wordt georganiseerd door de schoolopleiders.
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- In overleg te bepalen. - Inductiefase 1. - Fioretti College, Maaslandcollege, en Zwijsen College.

Themabijeenkomsten: Pedagogische tact

naam activiteit Themabijeenkomst 'Pedagogische tact'.

concern Welke leraar wil ik zijn? Met welke pedagogische tact kan ik leerlingen benaderen en kan ik, als leraar, bijdragen aan een veilige omgeving?

inhouden Tijdens de workshop actief deelnemen aan de opdrachten en vragen naar aanleiding van dit thema. Door op een andere manier te kijken naar jouw pedagogische handelen kan deze workshop er aan bijdragen dat je tot nieuwe inzichten komt en daardoor een betere relatie met je leerlingen krijgt.

concrete materialen en bronnen Deze workshop gaat uit van het gedachtegoed van Luc Stevens, die verbonden is aan het NIVOZ.

soort professionaliseringsactiviteit Een themabijeenkomst.

beschrijving activiteit

omvang -
beoogde grootte & samenstelling groep -
afsluiting / toetsing / certificering -

Anderhalf uur durende bijeenkomst met LIO's.

concretisering begeleiding

vorm en rol van de begeleiding -
eigen school / bovenschools -
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -

De bijeenkomst wordt georganiseerd door Clemens Geenen, directielid Fioretti College.
De schoolopleiders ondersteunen de studenten bij het uitvoeren van de opdrachten.

mogelijke verdere informatie

plaatsing in jaarplanning -
plaats in inductiefase -
uitvoering op school -

- In overleg te bepalen.
- Inductiefase 0 en 1.
- Fioretti College, Maaslandcollege en Zwijsen College.
* *Expertise: Fioretti College.*

Themabijeenkomsten: Puberbrein

naam activiteit	Themabijeenkomst 'Puberbrein'.
concern	Aan de hand van de kennis over het puberbrein meer inzicht krijgen over de werking daarvan en de wijze waarop je met deze kennis het leerrende-ment van je leerlingen kunt verhogen.
inhouden	Tijdens deze workshop gaan we ons verdiepen in het leren van de leerlingen, rekening houdend met het puberbrein aan de hand van theoretische onderbouwing van o.a. Jelle Jolles, Eveline Crone en de 6 breinprincipes volgens BCL. De theorie wordt op een activerende wijze aangeboden en daarna ga je zelf aan de slag om deze theorie toe te passen tijdens je lessen.
concrete materialen en bronnen	Jelle Jolles; Alice en het verbreinen. Eveline Crone; Het puberende brein. BCL; De breinprincipes.
soort professionaliseringsactiviteit	Een themabijeenkomst.
beschrijving activiteit	Anderhalf uur durende bijeenkomst met LIO's.
omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing / certificering -	
concretisering begeleiding	De workshop wordt verzorgd door Mieke van Hout, schoolopleider Fioretti College.
vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	De studenten voeren de opdrachten uit op de stageschool en kunnen het daarna laten beoordelen door de workshopleider.
mogelijke verdere informatie	- In overleg te bepalen.
plaatsing in jaarplanning -	- Inductiefase 0 en 1.
plaats in inductiefase -	- Fioretti College, Maaslandcollege, Merletcollege en Zwijsen College.
uitvoering op school -	* <i>Expertise: Fioretti College.</i>

Themabijeenkomsten: Werken op een leerplein

naam activiteit	Themabijeenkomst 'Werken op een leerplein'.
concern	"Leraar op Leerpleinen" van Piet Noordzij. Hoe ga je deze theoretische onderbouwing inzetten in de dagelijkse praktijk? Welke rollen zet je in als leraar op een leerplein? Wat zijn de afspraken op een leerplein voor leraar en leerling?
inhouden	Door deze workshop te volgen, leer je hoe dat jij de leerlingen het best kunt aansturen en begeleiden op een leerplein en wat daarbij de rol is van jou als leraar.
concrete materialen en bronnen	"Leraar op leerpleinen" door Piet Noordzij.
soort professionaliseringsactiviteit	Een themabijeenkomst.
beschrijving activiteit	
omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing / certificering -	Anderhalf uur durende bijeenkomst met LIO's.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	De workshop wordt verzorgd door Mieke van Hout, schoolopleider Fioretti College. De studenten voeren de opdrachten uit op de stageschool en kunnen het daarna laten beoordelen door de workshopleider.
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- In overleg te bepalen. - Inductiefase 0 en 1. - Fioretti College, Maaslandcollege, Merletcollege en Zwijsen College. * <i>Expertise: Fioretti College.</i>

Themabijeenkomsten: Zorgleerlingen

naam activiteit	Themabijeenkomst 'Zorgleerlingen'.
concern	Praktijkschok. Ontwikkelingsfase startende leraar. Ervaren problemen. Stilstand in groei/doorgroeien/levenslang leren. Perspectief van de mentor.
inhouden	Een themabijeenkomst met inbreng van een casus per startende leraar, gekoppeld aan het thema 'Zorgleerlingen'.
concrete materialen en bronnen	Participatie zorgcoördinator eigen school. Rollenspel, kaartspel omtrent categoriseren leer- en gedragsproblemen.
soort professionaliseringsactiviteit	Een themabijeenkomst.
beschrijving activiteit	
omvang -	- Anderhalf uur durende bijeenkomst.
beoogde grootte & samenstelling groep -	- Samenstelling van de groep: met name LIO-studenten. Voor startende leraren is deelname facultatief.
afsluiting / toetsing/ certificering -	- Toevoegen aan de persoonlijke weekreflectie (interventie en effecten).
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding -	De bijeenkomst wordt georganiseerd door de schoolopleiders.
eigen school / bovenschools -	De startende leraar bepaalt zelf of hij/zij deelneemt aan de bijeenkomst.
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	Deze themabijeenkomst is in samenwerking met de lerarenopleiding ontwikkeld (HAN en FLOT).
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning -	- In overleg te bepalen.
plaats in inductiefase -	- Inductiefase 0 en 1.
uitvoering op school -	- Eckartcollege, Fioretti College, Maaslandcollege, Merletcollege en Zwijsen College.

Lesbezoek: Bij een vakcollega

naam activiteit	Lesbezoek bij een vakcollega.
concern	Praktijkschok. Iedereen is anders.
inhouden	De startende leraar bezoekt een les van een vakcollega. Observatie aan de hand van eigen leervragen.
concrete materialen en bronnen	De 'Zwijsenles', kijkwijzer, observatieformulier.
soort professionaliseringsactiviteit	Reflectie op eigen les, n.a.v. de observatie.
beschrijving activiteit	
omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing/ certificering -	Een of meerdere lessen.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	- Lesbezoek vindt plaats op school. - Het lesbezoek wordt georganiseerd door de startende leraar. - De les wordt nabesproken door de startende leraar met de bezochte leraar.
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- Zes weken na de start van het schooljaar. - Inductiefase 1. - Carolus Borromeus College, Eckartcollege, Elzendaalcollege, Fioretti College, Maaslandcollege, Merletcollege, Vakcollege Helmond en Zwijsen College.

naam activiteit Geleide intervisie starters.

concern Ontwikkelen professionele identiteit.

inhouden Manieren van intervisie.
Oplossingsgericht coachen tijdens de intervisie.

concrete materialen en bronnen Incidentmethode.

soort professionaliseringsactiviteit Reflectie & ontwikkeling.

beschrijving activiteit

omvang -
beoogde grootte & samenstelling groep -
afsluiting / toetsing / certificering -

- Meerdere malen gedurende schooljaar.
- Alle starters plus coach.

concretisering begeleiding

vorm en rol van de begeleiding -
eigen school / bovenschools -
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -

Juist door aanwezigheid professionele coach wordt de meerwaarde voor de startende leraar zichtbaar.
Oplossingsgericht is meerwaarde.

mogelijke verdere informatie

plaatsing in jaarplanning -
plaats in inductiefase -
uitvoering op school -

- In overleg te bepalen.
- In eerste jaar.
- Carolus Borromeus College Eckartcollege, Elzendaalcollege, Fioretti College, Maaslandcollege, Merletcollege, Vakcollege Helmond en Zwijsen College.

naam activiteit	Lesson study.
concern	Begeleiding op leervraag op het gebied van: - vakdidactische ontwikkeling; - ontwikkeling professionele identiteit.
inhouden	Twee starters in het derde jaar en een vakgroepgenoot ontwerpen de ideale les op basis van vakdidactische theorie uit de literatuur. Deze les wordt door één van de starters uitgevoerd en door de anderen bekeken, live of op video, nabesproken en verbeterd.
concrete materialen en bronnen	Materiaal van FLOT.
soort professionaliseringsactiviteit	Vakdidactisch ontwerpen.
beschrijving activiteit	
omvang -	- Ongeveer 10 uren.
beoogde grootte & samenstelling groep -	- Groep van drie personen, bestaande uit twee starters en één ervaren vakgroeplid.
afsluiting / toetsing/ certificering -	
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding -	- De lerencoach begeleidt op afstand.
eigen school / bovenschools -	- Het speelt zich af op eigen school. Gedurende het derde jaar.
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	- Dit komt voort uit het BSL-traject ESOE/FLOT.
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning -	- In overleg te bepalen.
plaats in inductiefase -	- 3 ^e jaar.
uitvoering op school -	- Zwijsen College.

naam activiteit	De Video-club / Triade (uitvoering).
concern	Begeleiding op leervraag op het gebied van: <ul style="list-style-type: none">- pedagogisch didactische ontwikkeling;- vakinhoudelijke ontwikkeling;- ontwikkelen professionele identiteit.
inhouden	Persoonsafhankelijk.
concrete materialen en bronnen	Video-opname + inbreng starter. Literatuur t.b.v. professionele coach. Materiaal van Rita Schildwacht, FLOT.
soort professionaliseringsactiviteit	Reflectie & ontwikkeling.
beschrijving activiteit	
omvang -	- Max. 2 rondes, bestaande uit opnames les.
beoogde grootte & samenstelling groep -	- 3 personen.
afsluiting / toetsing/ certificering -	- Dit draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling van de startende leraar.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding -	Drie starters brengen per ronde ieder één videofragment in, gekoppeld aan hun individuele leervraag. In de triade wordt per
eigen school / bovenschools -	ronde gewerkt met wisselende rollen: peercoach, inbrenger en observant.
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	Dit komt voort uit het BSL-traject ESOE/FLOT. Het speelt zich af op eigen school.
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning -	- Door jaar heen.
plaats in inductiefase -	- 2 ^e jaar.
uitvoering op school -	- Fioretti College, Maaslandcollege en Zwijsen College. <i>Op Zwijsen College: Margot Spanjers.</i>

Collegiaal leren: In videoclub (training/ondersteuning)

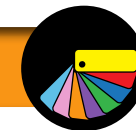

naam activiteit	Collegiaal leren in videoclub (training/ondersteuning).
concern	Ontwikkelen van pedagogische/vakdidactische vaardigheden. Verdieping reflectie identiteit. Bewustwording aannames, gemaakte keuzes. Ontwikkelen professionele identiteit.
inhouden	Peercoaching; gespreksvaardigheden; onderzoekende houding; verdiepende reflectie. Doorvragen en uitwisselen van gemaakte keuzes.
concrete materialen en bronnen	BSL ESoE/FLOT.
soort professionaliseringsactiviteit	Ontwikkelen didactische competenties en onderwijsvisie (ontwikkelen professionele identiteit). Verbinding van professionalisering starter met professionalisering collega.
beschrijving activiteit	
omvang -	- Lesopnames, peercoaching in triades aan de hand van eigen leervragen en met behulp van wisselende rollenbeschrijving. Peercoaching geschiedt op basis van gelijkwaardigheid en veilige leeromgeving. Leerlijn bestaat uit: individuele leerlijn; leerlijn in triades en gemeenschappelijk procesbegeleidingsbijeenkomsten.
beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing / certificering -	- Maatwerk. - Opnemen in POP-gesprek.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	- Schoolinterne procesbegeleiding. - Eigen school. - Verzorgen training in en/of procesbegeleiding bij opzet door lerarenopleiding.
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- In overleg te bepalen. - 2 ^e of 3 ^e inductiejaar. - FLOT.

naam activiteit	Video-bijeenkomsten.
concern	Leren van elkaar: LIO's (en starters).
inhouden	
concrete materialen en bronnen	Informatiegids video-intervisie.
soort professionaliseringsactiviteit	Reflectie & ontwikkeling.
beschrijving activiteit	
omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing / certificering -	- 4 of 5 bijeenkomsten per jaar. - Alle LIO's van onze partners nemen deel. - Studenten komen in reflectie terug op leerwinst.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	- Coaching op verduidelijken leervraag. - Eigen school. - I.s.m. instituutopleiders.
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- Gedurende het gehele schooljaar. - Initiële fase (LIO). - Carolus Borromeus College Elzendaalcollege, Fioretti College, Maaslandcollege, Merletcollege en Zwijsen College

Identity-work: Digitaal platform

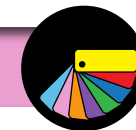
naam activiteit	Identity-work.
concern	Ontwikkelen van professionele identiteit.
inhouden	Twee bovenschoolse bijeenkomsten, ondersteund door digitaal netwerk. Reflectie en werken aan identiteitsvragen op gebied van schoolomgeving, beroep en de eigen persoon. Handelend optreden (I-positions) en identificeren van identiteitsspanningen. Bovenschoolse uitwisseling; verschillende interactielagen (starters onderling; coach-starter; projectteam-coaches).
concrete materialen en bronnen	www.lerarenplatform.nl
soort professionaliseringsactiviteit	Werken aan professionele identiteit.
beschrijving activiteit	
omvang -	- Bovenschools.
beoogde grootte & samenstelling groep -	- Maatwerk.
afsluiting / toetsing / certificering -	- Opnemen in POP-gesprek.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding -	- Procesbegeleiding door projectteam.
eigen school / bovenschools -	- In samenwerking met coaches.
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	- Opzetten netwerk door lerarenopleiding.
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning -	- Begin schooljaar.
plaats in inductiefase -	- 1 ^e , 2 ^e of 3 ^e jaar.
uitvoering op school -	- Carolus Borromeus College Maaslandcollege, Merletcollege en Vakcollege Helmond. • ESoE

Identity-work: Leerlingevaluaties

naam activiteit	Leren van Leerlingen: Het gebruik van gestructureerde leerlingenfeedback om de lespraktijk te verbeteren.
concern	Ontwikkelen van professionele identiteit.
inhouden	Middels leerlingenfeedback (inclusief open discussie daarover en reflectie daarop) het aanpassen van de lespraktijk aan de wensen en behoeftes van de leerlingen.
concrete materialen en bronnen	Vragenlijsten (x3), Excel-verwerkingsprogramma, onderzoeksverslag, posterpresentatie, PowerPointpresentatie & workshop.
soort professionaliseringsactiviteit	Dataverzameling (middels vragenlijsten) en discussie/reflectie (middels begeleidingsgesprek). Het traject is onderdeel van het onderzoek binnen The Call van OMO.
beschrijving activiteit	
omvang -	- Driemaal per jaar afname vragenlijst (15 minuten x 3). - Driemaal per jaar verwerking vragenlijst in verwerkingsprogramma (15 minuten x 3). - Driemaal per jaar begeleidingsgesprek (30 minuten x 3).
beoogde grootte & samenstelling groep -	- 15 studenten/(startende) leraren. Idealiter een combinatie van ervaren en jong, verspreid over vakgroepen/teams. - 2 begeleiders/onderzoekers.
afsluiting / toetsing/ certificering -	- Onder constructie.
concretisering begeleiding	Begeleiding van het traject an sich wordt (momenteel) gedaan door de hieronder genoemde onderzoekers (2). Zij werken hierin samen met dr. B. Koster, lector van FLOT.
vorm en rol van de begeleiding -	
eigen school / bovenschools -	
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning -	- Gedurende het gehele schooljaar
plaats in inductiefase -	- LIO's en zittende leraren.
uitvoering op school -	- Roy van Ravensteijn: rvanravensteijn@zwijsncollege.nl en Twan van de Wetering tvandewetering@zwijsncollege.nl Carolus Borromeus College en Merletcollege.

Mentortrainingen: Bijeenkomsten

naam activiteit	Mentortraining voor beginnende mentoren.
concern	Inductie in de school: enculturatie. Perspectief van de mentor (Cautreels 2010).
inhouden	<ul style="list-style-type: none">- Inbreng eigen leervragen/casuïstiek en leerwensen.- Kennis van veelvoorkomende ontwikkelings- en gedragsproblemen en gedrags- en ontwikkelingsstoornissen in het kader van Passend Onderwijs.- Het omgaan met verschillen tussen leerlingen op cognitief, sociaal-emotioneel en sociaal-cultureel gebied en daarmee rekening houden in onderwijs en begeleiding van leerlingen.- Het inzicht hebben in groepsdynamica en het kunnen sturen van groepsprocessen en bijdragen aan positieve groepsvorming.- Het zelfvertrouwen van leerlingen stimuleren; het begeleiden en motiveren van leerlingen m.b.t. studie en leerproces, loopbaanoriëntatie en keuzes tijdens de schoolloopbaan.- Het signaleren van problemen (sociaal-emotioneel, gedrag, leren en keuzes), adequate gesprekken voeren hierover met leerling en ouders en tijdig doorverwijzen naar de tweede en derde lijn in de school c.q. het zorgteam.- In staat zijn tot kritische reflectie op zichzelf in de pedagogische relatie met leerling, diens ouders en andere betrokkenen (bijv. collegae en schoolleiding).
concrete materialen en bronnen	Zie pdf Basistraining mentoraat (Dorian Verhagen).
soort professionaliseringsactiviteit	Bio-competenties 1,2,5,6 en 7.
beschrijving activiteit	
omvang -	- 7 bijeenkomsten van 3 uur (25 SBU).
beoogde grootte & samenstelling groep -	- Max. 12 personen.
afsluiting / toetsing/ certificering -	- Geen.

Mentortrainingen: Bijeenkomsten (vervolg)

concretisering begeleiding

vorm en rol van de begeleiding -
eigen school / bovenschools -
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -

- Cursusopzet met korte stukjes theorie en oefeningen. Ondersteunend materiaal en filmpjes.
- Op eigen school.
- Geen.

mogelijke verdere informatie

plaatsing in jaarplanning -
plaats in inductiefase -
uitvoering op school -

- Begin schooljaar.
 - Tweedejaars leraren.
 - Eckartcollege en Vakcollege Helmond.
- Op het Elzendaalcollege en het Merletcollege worden ook af en toe trainingen intern gegeven of extern uitbesteed. Hierover is nog weinig concreets bekend.

Bijdragen andere PLG's: Omgaan met verschillen

naam activiteit	Omgaan met verschillen door te differentiëren tussen leerlingen op basis van leerbehoeften.
concern	Inspelen op de verschillen tussen leerlingen om het leren te bevorderen, zonder direct grote ingewikkelde leerarrangementen uit te zetten.
inhouden	Concrete beschrijvingen van diverse kleine vormen van differentiatie voor verschillende schoolvakken op verschillend niveau.
concrete materialen en bronnen	Beschrijvingen van concrete lesvoorbeelden en aandachtspunten voor het inzetten van gedifferentieerd onderwijs. Bestand: <i>"Jij kunt de ander helpen met wat jij beter kan"</i> .
soort professionaliseringsactiviteit	Ontwikkeling van de didactisch specialist.
beschrijving activiteit	
omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing/ certificering -	De voorbeelden kunnen gebruikt worden ter inspiratie en ingezet worden bij de persoonlijke begeleidingstrajecten van startende leraren.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	Zelfstandige verwerking of Individuele begeleiding door collega/coach of groep leraren als professionele leergemeenschap.
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- In overleg te bepalen. - Deelnemers PLG Omgaan met Verschillen: Fioretti College: John Stuijk, Maaslandcollege: Quirine van Winsen, Dr. Knippenberg College: Sanne Ritter — Joyce van Dijk-Kuypers — Eric van Dooren HAN: Bjorn Wouters, ESoE: Marieke Theurlings, RDA: Harry Havekes

Bijdragen andere PLG's: Opbrengstgericht werken

naam activiteit	Opbrengstgericht werken.
concern	Verbeteren van de tegenvallende leerresultaten van leerlingen in bepaalde klassen of afdelingen.
inhouden	Vorbereiden, uitvoeren en evalueren van een les in duo's.
concrete materialen en bronnen	Gestructureerde formulieren.
soort professionaliseringsactiviteit	Collegiaal leren met behulp van gestructureerde formulieren.
beschrijving activiteit omvang - beoogde grootte & samenstelling groep - afsluiting / toetsing / certificering -	Met behulp van gestructureerde formulieren bereiden lerarenduo's samen een les voor, geven zij de een na de ander de les en evalueren vervolgens gezamenlijk. Het gaat hierbij om leraren bij wie de basiskwaliteit op orde is, maar van wie de resultaten in een bepaalde klas of afdeling tegenvallen. Deze activiteit kan worden aangeboden als een middel om tot een hoger rendement van de les te komen, uiteindelijk resulterend in betere prestaties van de leerlingen.
concretisering begeleiding vorm en rol van de begeleiding - eigen school / bovenschools - wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	- Deelnemende leraren krijgen vooraf instructie over de werkwijze en achteraf voert een schoolleider een evaluerend gesprek met ieder duo. - FLOT biedt het theoretisch kader voor de activiteit.
mogelijke verdere informatie plaatsing in jaarplanning - plaats in inductiefase - uitvoering op school -	- In overleg te bepalen. - Na het eerste jaar. - In overleg. Contactpersoon namens PLG opbrengstgericht werken: Eckartcollege, Jean Wiertz, j.wiertz@eckartcollege.nl

Bijdragen andere PLG's: Pedagogisch klimaat - Ouderbetrokkenheid

naam activiteit	Intervisiebijeenkomst om kwaliteit van mentor-oudercontacten (t.a.v. onderwijsondersteunend gedrag door ouders) te verbeteren.
concern	Toekomstige, startende en ervaren mentoren professionaliseren in het voeren van mentor/oudergesprekken (met als belangrijkste thema onderwijsondersteunend gedrag van ouders).
inhouden	<ul style="list-style-type: none">-Intro a.d.h.v. animatie met resultaten uit onderzoek onder mentoren en ouders.- Dialoog a.d.h.v. stellingen.- Oefeningen a.d.h.v. reële situaties.- Evaluatie.
concrete materialen en bronnen	<ul style="list-style-type: none">- Interviemap met link naar animatie, programma-opzet, stellingen en oefenkaartjes.- Verantwoordingsdocument met samenvattingen en verwijzingen naar literatuur.- Complete uitslag van het mentor/ouderonderzoek + conclusies/aanbevelingen.
soort professionaliseringsactiviteit	Intervisiebijeenkomst.
beschrijving activiteit	<ul style="list-style-type: none">- De intervisie kan gedaan worden met kleine of grote groepen en zelfs in teamverband. Ook is de werkvorm geschikt voor toekomstige mentoren en ervaren mentoren. <p>Beschrijving: In een introductie a.d.h.v. een animatie krijgen de deelnemers een terugkoppeling van de meest opvallende resultaten uit het grootschalige ouder/mentoronderzoek.</p> <p>Vervolgens gaat men met elkaar in dialoog over factoren die tijdens het ouder/mentorgesprek belemmerend of stimulerend werken in het bespreekbaar maken van het onderwijsondersteunend gedrag van ouders.</p> <p>Daarna gaan tweetallen daadwerkelijk met elkaar oefenen a.d.h.v. situatiekaartjes.</p>

Bijdragen andere PLG's: Pedagogisch klimaat - Ouderbetrokkenheid (vervolg)

concretisering begeleiding

vorm en rol van de begeleiding -
eigen school / bovenschools -
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -

De intervisiemap + toelichting is dermate gebruiksvriendelijk dat een teamleider, coach, werkplekbegeleider of lerarenopleider zelfstandig met een team aan de slag kan.
De werkvorm is het meest krachtig wanneer die in de eigen school (context) uitgevoerd wordt.

mogelijke verdere informatie

plaatsing in jaarplanning -
plaats in inductiefase -
uitvoering op school -

- De werkvorm kan zowel in een opleiding, in een inductiefase als in een lopend jaar toegepast worden. Activiteiten kunnen schoolbreed worden opgepakt, maar ook in een programma voor startende leraren of studenten in de LIO-fase. Vakcollege Helmond.
- Contactpersoon PLG Pedagogisch klimaat-ouderbetrokkenheid:
Fioretti College, Clemens Geenen, cge@fioretticollege.nl.

Bijdragen andere PLG's: Pedagogisch klimaat - Pesten

naam activiteit	Vroegtijdig signaleren onveilig leefklimaat.
concern	Door de vroegtijdige signalering van een onveilig leefklimaat het pestgedrag terugdringen/voorkomen.
inhouden	<ul style="list-style-type: none">- Afnemen & interpreteren sociogram.- Standaard tijdens leerlingenbesprekingen.- Ontwikkeling anti-pestmap.
concrete materialen en bronnen	<ul style="list-style-type: none">- Lidmaatschap sociomatics.- Literatuur t.b.v. veilig leefklimaat.
soort professionaliseringsactiviteit	Themabijeenkomst waarbij mentoren geschoold worden in het afnemen en interpreteren van sociogrammen.
beschrijving activiteit	
omvang -	- Themabijeenkomst.
beoogde grootte & samenstelling groep -	- In hun mentorklas nemen mentoren 3x per jaar een sociogram af.
afsluiting / toetsing / certificering -	- Continu proces zonder toetsing.
concretisering begeleiding	
vorm en rol van de begeleiding -	- Wenselijke situatie: verantwoordelijke (zorg, anti-pest)coördinator zorgt voor begeleiding in het proces.
eigen school / bovenschools -	- Derdejaars studenten van de HAN maken een theoretisch onderbouwde leertaak ´veilig leefklimaat´ inclusief sociogram.
wijze van inbreng expertise Lerarenopleiding -	
mogelijke verdere informatie	
plaatsing in jaarplanning -	- In overleg te bepalen.
plaats in inductiefase -	- Activiteiten kunnen schoolbreed worden opgepakt, maar ook in een programma voor startende leraren of studenten in de LIO-fase.
uitvoering op school -	- Contactpersoon vanuit PLG Pedagogisch Klimaat- Pesten: Fioretti College, Joris Arts, jar@fioretticollege.nl .

Definiëring begrippen AOS-noordoost (versie 6, 22/11/15)

Binnen het inductieproject gehanteerde rollen / begrippen	omschrijving	her en der gebruikte equivalenten
LIO	Student van de hbo-lerarenopleiding die in afstudeerfase studeert en een aanstelling heeft op school conform de cao (Lio). Deze aanstelling wordt als de prefase gezien van de beginnende docent.	Voor universitaire student worden de termen trainees, DIO of CIO wel gebruikt. Ook de student die als onbevoegde docent werkt hoort tot deze categorie.
Student afstudeerstage	Student van de lerarenopleiding die in de afstudeerfase studeert maar geen aanstelling heeft op school conform de cao. Hij verricht taken vergelijkbaar met die van een Lio, maar doet dit onder directe verantwoordelijkheid van een werkplekbegeleider.	
Beginnende leraar	Een beginnende leraar is een beroepsbeoefenaar in het VO, die (onbevoegd, onbevoegd in opleiding of bevoegd) zelfstandig voor een klas staat en voor deze klas verantwoordelijk is. En dit kan tot maximaal drie jaar na de eerste onderwijsbevoegdheid duren.	startende leraar, beginnende of startende docent, startende onbevoegde leraar
Zij-instromer	Een docent die op basis van de wet op de zij-stroom tijdelijk bevoegdheid heeft, terwijl hij of zij nog studeert.	
Coach	Begeleider van beginnende afgestudeerde leraren. Begeleiding is gericht op: <ul style="list-style-type: none"> • pedagogische-didactische begeleiding • begeleiding van professionele identiteit • begeleiding van welbevinden en emotionele support • de coach speelt geen rol in de beoordeling 	lerarencoach, mentor

Binnen het inductieproject gehanteerde rollen / begrippen	omschrijving	her en der gebruikte equivalenten
Vakbegeleider	Begeleider van beginnende afgestudeerde leraren. Begeleiding is gericht op: <ul style="list-style-type: none"> • vak en vakdidactische begeleiding • ondersteuning en uitwisseling van informatie vanuit de sectie • de vakbegeleider speelt geen rol in de beoordeling 	Begeleider van beginnende afgestudeerde leraren. Begeleiding is gericht op: <ul style="list-style-type: none"> • vak en vakdidactische begeleiding
Vakgroepbeoordelaar	Collega vanuit de vaksectie die functioneert in de rol van medebeoordelaar van de beginnende <i>afgestudeerde</i> leraren	
Teamleider / kernteamleider / afdelingsleider	Direct leidinggevende van de beginnende afgestudeerde leraar en tevens beoordelaar in de gespreks-cyclus van de school/opleiding	
Werkplekbegeleider	1 ^e lijns dagelijkse begeleider van beginnende nog niet afgestudeerde leraren. Begeleiding is gericht op: <ul style="list-style-type: none"> • pedagogische-didactische begeleiding • begeleiding van professionele identiteit • begeleiding van welbevinden en emotionele support • begeleiding van het pedagogisch en vakdidactische functioneren • ondersteuning en uitwisseling van informatie vanuit de vaksectie • tevens (mede) beoordelaar van stagedeel Onderhoudt daarnaast contacten met andere begeleiders van de student-leraar en beoordeelt het functioneren van de student-leraar	SPD, Schoolpracticumdocent

Binnen het inductieproject gehanteerde rollen / begrippen	omschrijving	her en der gebruikte equivalenten
Schoolopleider	<p>2^e lijns begeleider van beginnende <i>nog niet afgestudeerde leraren</i></p> <p>Begeleiding is gericht op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pedagogische-didactische begeleiding • begeleiding van professionele identiteit • begeleiding van welbevinden en emotionele support <p>Taken oa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertegenwoordiger vanuit de AOS en/of opleidings-school als mede ontwikkelaar / uitvoerder / beoordeelaar van opleidingsmodulen • beleid adviserende rol ten aanzien van opleiden en professionaliseren in de school <p>Tevens ontwikkelaar/uitvoerder van werkplek gerelateerde leerarrangementen, (mede) beoordelaar van het stagedeel, en coördinatie van contacten rond de begeleiding intern in de school, en extern naar de opleidingsinstituten van de student-leraar</p>	ABS, OD, opleidingsdocent
Instituutsopleider	<p>2^e lijns begeleider van beginnende <i>nog niet afgestudeerde leraren</i>.</p> <p>Vertegenwoordiger vanuit het instituut als mede ontwikkelaar / uitvoerder / beoordelaar van opleidingsmodulen</p> <p>Begeleiding is gericht op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pedagogische-didactische begeleiding • begeleiding van professionele identiteit • begeleiding van welbevinden en emotionele support • tevens (mede) beoordelaar van stagedeel 	IO, Instituutsbegeleider, Fontys Contact Docent (FCD), Algemeen Begeleider Instituut (ABI), Eindhoven Contact Docent (ECD)

Binnen het inductieproject gehanteerde rollen / begrippen	omschrijving	her en der gebruikte equivalenten
Vakexpert	<p>2^e lijns begeleider van beginnende <i>nog niet afgestudeerde leraren</i></p> <p>Taken oa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ondersteuning van SPD in de vakinhoudelijke begeleiding van de student-leraar • verzorgt themabijeenkomsten en ondersteunt bij vakgerelateerde werktaken 	
Themabijeenkomst	Bijeenkomst van (beginnende) leraren gericht op het uitdiepen van specifieke werkthema's of het leren van specifieke kennis, vaardigheden en attitudes.	workshop, oriëntatie op een thema
Geleide intervisie	<p>Begeleide en gestructureerde dialoog van twee of meer beginnende leraren (peers) gericht op analyse van werkervaringen, werkdilemma's, en het oplossen van ervaren werkproblemen. Inhoud, frequentie, duur en kwaliteit kunnen verschillen.</p> <p>Begeleide intervisie is een voorbereiding op de werkvorm (onbegeleide) intervisie voor professionals met zelfsturing als kernelement.</p>	intervisie
Collegiaal ondersteunend leren	Professionaliseringsvormen waarbij leraren elkaar wederzijds begeleiden en helpen bij het systematisch onderzoeken van en reflecteren op de eigen onderwijspraktijk.	collegiaal leren, collen collegiale intervisie, collegiale consultatie leren in een videoclub

Binnen het inductieproject gehanteerde rollen / begrippen	omschrijving	her en der gebruikte equivalenten
Coachen	Coaching is een vorm van persoonlijke begeleiding. De gecoachte leert, de coach ondersteunt en begeleidt dit leerproces. De rol van de coach is dienend en vraag van de beginnende leraar is sturend . Binnen het coaching traject worden de doelen vooraf bepaald. Het doel van coaching is het vergroten van de persoonlijke effectiviteit van de coachee.	
Coachen met videofeedback	Het gezamenlijk analyseren en bespreken van video opnamen van werksituaties van de beginnende leraar	School Video Interactie begeleiding (SVIB)
Lesbezoek	Het bijwonen en observeren van onderwijsactiviteiten van de beginnende leraar door een begeleider of beoordelaar. Op basis van het lesbezoek wordt de beginnende leraar feedback gegeven over zijn les/onderwijsactiviteit. De wijze waarop deze feedback gegeven wordt kan verschillen en is afhankelijk van de gekozen begeleidingsstrategie.	lesobservatie
Enculturatie	Ingroei in de cultuur en de organisatie van de school	ingroei
Werkdrukvermindering	Afspraken en maatregelen - al dan niet in de cao vastgelegd - rond het verminderen van de werkdruk van beginnende leraren.	junioerenkorting
Professionele ontwikkeling	Het continue proces van groei in professionele houding / kennis / vaardigheden / motivaties in werksituaties op basis van reflectie.	
POP	Persoonlijk ontwikkelingsplan, afgesproken en vastgelegd in een protocol op de school. Instrument binnen de functioneringscyclus.	stagewerkplan, leerwerkplan (LWP)

Binnen het inductieproject gehanteerde rollen / begrippen	omschrijving	her en der gebruikte equivalenten
Professionele identiteit	De aan de beroepsrol verbonden aspecten van zelfbeeld, zelfwaardegevoel, beroepsmotivatie, taakopvattingen, en toekomstperspectief.	
Concerns van beginnende leraren	Concerns die uit de literatuur naar voren komen als issues die voor beginnende leraren vaak zeer relevant zijn. Bijvoorbeeld: klassenmanagement, plaats in de organisatie en micropolitiek, of timemanagement.	Issues, ontwikkelpunten, energievragers, behoeften en knelpunten, zorgen, bekommernissen
Reflectie	Het (her)interpreteren van ervaringen en het herstructureren van zijn of haar kennis om te komen tot een hoger niveau van beroepsuitoefening.	
Bekwaamheidsdossier	Bewijslast voor het werken aan en gerealiseerde resultaten van professionele ontwikkeling	portfolio ontwikkelingsdossier
Begeleidingsovereenkomst		
Samenwerkingsovereenkomst	Het basiscontract tussen de scholen en de lerarenopleiding dat voor een periode van zes jaren wordt aangegaan.	